

ERDÉLYI GAZDA

Osiraképes, tavalyi tengeri vetőmag!

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

(Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levélcím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz. Sörgöncím: Erdélyi Gazda, Kolozsvár.)

Célja: Az erdélyrészi gazdaközönség támogatása minden beszerzési és eladási ügylet alkalmával, evégből:

Elvállal gazdáktól jövő megbízásokat minden mezőgazdasági termék, állat stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gép, anyag, vagy szükséglet beszerzésére.

Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdaközönseget a legjobb minőségű vetőmagokkal ellássa.

Birtokeladás és vétel, jelzálog, biztosítás és más, birtokosokat érdeklő ügyletekben, tájékozól, közvetítőül, esetleg megbízottként működik.

Gazdákkal szemben eljárásaiért és ténykedéseikért, munkadíjat fel nem számít

A társaság gazda-feleinek minden megbízás, vagy ügylet alkalmából a legmagasabb kedvezményeket nyújtja.

Levélbéli, sürgönyi, telefon, vagy személyes tudakozódásra a társaság azonnal díjmentes kimerülő választ és felvilágosítást ad.

Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesületnek, azok nyugdíjalapjai javára 5-5%-ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott mindenkor megtekinthető az

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLITÁSA,
(mintaraktár)

melynek keretében a legelsőrangú hazai szolid gyárak összes készítményei láthatók.

Osiraképes, tavalyi tengeri vetőmag!

1010

A véletlen általunk már számtalan embert tett szerencsés, miért is ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptárból születés- vagy névnapja mellett jelzett számú sorsjegyet mielőbb postautalvánnyal megrendelje.

Szerencse-naptár.

Ezen szerencsenaptárban foglalt osztálysorsjegyek csak Királyfi és Társa bankházában kaphatók Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 16998	1 106507	1 92834	1 78922	1 106586	1 16965	1 40062	1 80197	1 106512	1 81872	1 32937	1 92835
2 92837	2 78921	2 78934	2 84528	2 16986	2 106506	2 07509	2 78946	2 32903	2 106544	2 16989	2 106597
3 80193	3 106582	3 92814	3 106543	3 16959	3 106509	3 16995	3 92837	3 106575	3 78910	3 16957	3 92817
4 32903	4 48339	4 16992	4 25384	4 78934	4 92817	4 92822	4 106507	4 78907	4 106594	4 92822	4 32940
5 16959	5 32925	5 106552	5 78909	5 78903	5 78942	5 106559	5 32922	5 92825	5 55270	5 92814	5 106577
6 16979	6 92835	6 52473	6 107509	6 106571	6 32903	6 106575	6 16959	6 102462	6 32935	6 78909	6 16997
7 55612	7 52500	7 32921	7 48330	7 92824	7 92837	7 106570	7 92804	7 16993	7 48339	7 106582	7 42701
8 92808	8 10650	8 52482	8 42706	8 92839	8 32923	8 16979	8 32931	8 32931	8 92828	8 16969	8 78934
9 48330	9 32931	9 106541	9 52488	9 92828	9 106540	9 52475	9 84509	9 42709	9 81881	9 78937	9 48338
10 80181	10 55619	10 52480	10 55622	10 78910	10 40056	10 78910	10 55284	10 52482	10 78922	10 48330	10 102469
11 106509	11 78946	11 32923	11 92842	11 78921	11 32936	11 16957	11 32909	11 81889	11 106586	11 42726	11 106527
12 81872	12 32909	12 102457	12 102468	12 40062	12 55612	12 106586	12 78909	12 92808	12 32922	12 52469	12 92825
13 32937	13 16957	13 92804	13 52455	13 81886	13 102468	13 48338	13 16965	13 78942	13 55283	13 16992	13 32935
14 52475	14 92839	14 106540	14 32922	14 48337	14 106577	14 55283	14 40051	14 40056	14 16986	14 106573	14 92837
15 106570	15 106516	15 78907	15 84515	15 106596	15 106528	15 32940	15 52455	15 16995	15 102457	15 32923	15 16993
16 78909	16 16986	16 16969	16 78937	16 106575	16 52492	16 48330	16 106508	16 102464	16 40073	16 16998	16 81889
17 106597	17 78942	17 84524	17 102472	17 102462	17 16997	17 78903	17 78903	17 106575	17 84528	17 32913	17 52480
18 40073	18 92825	18 55605	18 16989	18 52474	18 84515	18 107517	18 32921	18 55276	18 52492	18 102468	18 92834
19 16997	19 81869	19 106583	19 48330	19 106527	19 106597	19 92842	19 55270	19 16979	19 92848	19 81886	19 92804
20 32923	20 106506	20 48337	20 80182	20 106516	20 16969	20 92825	20 32935	20 52488	20 92839	20 106555	20 102464
21 81881	21 48338	21 42726	21 106544	21 32935	21 78937	21 106573	21 52473	21 106571	21 80182	21 106506	21 32936
22 106527	22 78942	22 52492	22 55276	22 32925	22 55622	22 48339	22 25384	22 106516	22 106540	22 80181	22 106596
23 106552	23 102464	23 92845	23 32903	23 81869	23 32922	23 32913	23 52500	23 106541	23 52474	23 92842	23 106571
24 92848	24 52455	24 78910	24 32931	24 106594	24 92834	24 92834	24 84511	24 32817	24 106583	24 42709	24 106594
25 106555	25 106575	25 48339	25 78942	25 92808	25 78907	25 102469	25 48337	25 32925	25 48338	25 102462	25 52473
26 32936	26 106512	26 32913	26 106573	26 80193	26 92850	26 16989	26 55605	26 102472	26 106570	26 40072	26 106508
27 107517	27 16965	27 92828	27 92804	27 52469	27 84509	27 92845	27 16998	27 16969	27 78921	27 16995	27 40051
28 84511	28 32940	28 55270	28 32937	28 32921	28 106575	28 106543	28 78942	28 102469	28 16965	28 52455	28 52475
29 102472		29 106571	29 16993	29 78909	29 52500	29 106512	29 92824	29 106509	29 106507	29 55284	29 92850
30 52474		30 106586	30 32909	30 52480	30 78921	30 106555	30 92822	30 78934	30 16959	30 106543	30 106552
31 52469		31 80197		31 46339		31 16992	31 102457		31 92834		31 92845

Kérünk azonnali megrendelést, mert ezen számok hamar elkelnek.

Első huzás már május 22. és 23-án.

A 6 huzás alatt 110,000 sorsjegy közül 55,000 nyer, összesen 14 millió 459,000 koronát.

Árak az I. osztályra: I (egész sorsj.) 12 kor., I (fél sorsj.) 6 kor., I (negyed sorsj.) 3 kor., I (nyolczad sorsj.) 1 kor. 50 fill.

KIRÁLYFI és TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték főelárusító helye.

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 60. szám.

A m. kir. államvasútak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

1061

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound locomobiljait

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Erdélyrészi képviselő: Wessel Leo, Kolozsvár, New-York szálloda.

A párisi világkiállításon
„GRAND PRIX“
a legnagyobb kitüntetés.

Májerszky Barnabás

gépgyáros Nyiregyháza

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista

Viznyomásu olajsajtókat,

Olajmagzúzókat egyszerű s több hengerrel,

Olajmagpörkölőket gőz- és tűzfűtésre,

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivitel 120 telep üzemben. 1093

Régi magyar

és latin könyveket és képeket a legmagasabb áron

készpénzért vásárol

Szelinski György

cs. és kir. egyetemi könyvkereskedése és antiquariuma

WIEN, I. Stefansplatz 6.

Egyetlen és legrégebb magyar könyvkereskedés és antiquarium Bécsben.

RITKA

és keresett könyvekről, régi magyar nyomtatványokról, látképekről és arcképekről szóló IX. számú könyvjegyzékünket kívánatra díjtalanul és bérmentve küldjük. 1095

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és

egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

1017

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 füveg ára 2 korona 89 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítőtől, fizamoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a tenli védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárán és győgyűkereskedésében. Főraktár. Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornoburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szálló.

1014. II

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

1013

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával . . . . . 400.000— K.
Alapítványok . . . . . 1268.080— •
Tartalékok . . . . . 111.053'60 •

Összesen 1,779.133'60 K.

Első évi felesleg 90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
1/4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetési díjak beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Katonai szállítások. <i>Éber Ernő.</i>	183
Baromfityénységünk fejlődése és védelme.	184
Figyelmeztetés a tengeri elvetése előtt. <i>Páter Béla.</i>	185
A „Derby” melasse mint abraktakarmány.	185
A tenyészbikák használata. <i>L. Z.</i>	186
Kisebb szakközlemények.	186
Háztartás. <i>e. a.</i>	187
Egyleti élet:	
Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.	187
Kormányintézkedések.	188
Vegyes közlemények	188
Hirdetések.	

Katonai szállítások.

Nekünk gazdáknak is megvan a magunk katonai kérdése. Nem olyan szenvedelmeket keltő, mint az a másik; de zsebbevágó és hosszú, évek óta mindmáig megoldatlan kérdés. A katonai szállítások kérdése ez.

Tudjuk nagyon jól azt és csaknem közhely számba megy már annak emlegetése, hogy az állam fönntartásával járó terhek, tehát az állandó hadsereg fönntartásának a költségei is a mezőgazdasággal foglalkozó népekre nehezdednek a legnagyobb mértékben és a legsúlyosabban. A falvakban élő gazdanép adja a legtöbb ujoncot is, fizeti a legtöbb adót is a katonaság élelmezésére és folszerelésére. És éppen ezért ha valami, úgy az a kívánság méltányos, hogy azt, a mit elvégre úgy is ők fizetnek meg, a hadsereg ellátásához szükséges mindenféle terményt a lehetőség határain belül közvetlenül a gazdák szállítsák, hogy tehát azzal a nagy beszolgáltatással szemben, melyet rájuk a hadsereg fönntartásának szüksége kiró, meg legyen az ellenszolgáltatás, hogy az a hadsereg egyenesen tőlük szerezzék be szükségletét, s a szállítással járó haszon egyedül az övék maradjon.

Nem kicsiny mennyiség, ha nem csatlódunk 2 millió métermázsa zab és 1 millió métermázsa rozs az, ami a közös hadseregnek csak szemes-termény szükséglete s ha ebből Magyarország csak a létszámhányad arányában részesedik is és különösen ha még hozzávesszük a honvédség szükségletét is, ez olyan tekintélyes mennyiséget tesz ki, melynek közvetlenül a gazdáktól való beszerzése lenditene már valamit az értékesítési viszonyokon.

Eddig a gazdák direkte csak kis mennyiséget szállítottak ebből a tekintélyes kvantumból. Miért? Könnyű lenne ennek okát egyenesen a hadsereg vezetésére, avagy a hadtestek hadbiztoságaira, vagy az élelmezési raktárakra áthárítani. Könnyű lenne ez, mert valóban a hadsereg ellátásnak úgy folsőbb, mint alsóbb szervezeteiben erősen uralkodik még a — *varhocs*, melyet ott úgy őriznek, akárcsak a szerb lányok az övéiket: ha félő, hogy hátulról levágják, akkor elől hordják; de el nem hagynák a

világért sem. Hanem, ha ez így van is, nem az egyedüli föladat az, hogy a *copf*-nak ezt a rendszerét lehetetlenítsük, hanem ott van a másik föladat is, az, hogy a gazdákat képessé is tegyünk arra, hogy meghatározott időpontokban, megállapított mennyiségű és szabályszerű minőségű terménynek szállítására vállalkozhassék is s ezen vállalkozásának helyt állhasson is.

Már többször volt hire annak, hogy a gazdák a hadügyminisztérium szakközegeivel egy együttes értekezleten állapítsák meg a bajokat és jelöljék meg az orvoslásra ható szereket. Nos, félünk tőle, hogy addig, amíg mi magunkkal tisztában nem vagyunk, amíg mi magunk meg nem találjuk a módját annak, hogy gazdáinkat a katonai szállításokra képesekké tegyük, addig mi jelentékenyebb előnyöket hasztalan fogunk kivívni. Hiszen látjuk azt, hogy mintegy két évvel ezelőtt a gazdák kívánságára hozták be a *kézi vásárlás* rendjét és mégis az élelmezési raktárak nem voltak képesek a kézi vásárlásra kiírt mennyiségeket ezen az úton beszerezni s azok a mennyiségek, melyek így szállítottak be, megint túlnyomó nagyrészen a nagybirtok terményei voltak és nem a kiscgazdák terményei, akik pedig leginkább küzdenek az értékesítés nehézségeivel, tehát leginkább hasznukra fordíthatnák a katonai szállításokkal kínákozó jó alkalmat.

Igaz, hogy joggal és teljes igazsággal lehetne ezzel szemben azt mondani, hogy: igen ám, azért nem vesznek részt a gazdák a katonai szállításokban, mert kedvezőtlenek a föltételek, nehézkes és hosszadalmas az eljárás, sok az akadékoskodás, nem adnak a terményre előleget; de valljuk meg magunknak őszintén, hogy ez csak egy ok és nem az egyetlen ok. S ezt bizonyítja az, hogy Ausztriában a raktárszövetkezetek mindezen terhes föltételek, nehézség és akadékoskodás és előlegnélküliség dacára is nagyban szállítanak a katonaságnak s bizonyítja az is, hogy a nagybirtokosok sokszor és a kereskedők mégis mindig hasznát látják a szállításnak, mert ha nem így lenne, nem vállalkoznának rá.

Szerény nézetünk szerint a dolog tehát úgy áll, hogy itt két irányban kell ag-

90-100% csiraképes tengeri

(1002.)

ez idén ritkán fordul elő, de t. vevőim érdekében. idején gondoskodtam ily magas csiraképeségű vetőmagnak való tengeri beszerzéséről és így azon helyzetben vagyok, hogy 10 kilótól kezdve bármely mennyiségben, waggonszámra is, a következő fajokat jutányos áron szállíthatom:

alcuthi, cinquantino, pignoletto, legkorábbi székely, bánati sárgaszemű, magyar sárgaszemű, magyar fehérszemű, páduai fehérszemű, lófogú fehérszemű, lófogú sárgaszemű.

Mintákat, előnyajánlatokat kívánatra szívesen küldök.

Mauthner Ödön

esász. és kir. udvari mag-

• • kereskedése • •

• Budapesten. •

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest V., Alkotmány-u. 31.

Szállítja a Jenner-Pasteur-intézet ojtóanyagait és szerumait, melyek a tudomány legújabb vívmányainak alkalmazásával elsőrendű szakerők által **Pertik** professzor felügyelete alatt készülnek. 1006.

Lépfene ellen: 1 birka ojtása 12 f., 1 ló vagy szarvasmarha ojtása 24 fillér.
Sertésorbáncs ellen: 1 sertés szerumos tartós ojtása 24 f., 1 sertés Pasteur-féle ojtása 12 fillér.
Sürgős esetekben fertőzött állományokban és megbetegedéseknél azonnali immunizálásra és gyógyításra gyógyító szerumok.

— Az anyagok eltartható! — Hatásukat nem veszítik! — Biztos védelmet nyújtanak! —

Serzegő üssög ellen: 1 szarvasmarha 20 fillér.
Tuberkulint: 1 szarvasmarha 2 éven alulnak 30 f., 1 szarvasmarha 2 éven felülnek 45 fillér.

rárköreinknek erős tevékenységet kifejtenők. Az egyik irányban a katonai szükségletek beszerzésének módjai megváltoztathatók, hogy a gazdák, illetve azok egyesületei és szövetkezetei a szállításra nagyobb teret és nagyobb lehetőséget nyerjenek az eddigi szállítási rendszer és az eddigi kezelési és eljárási módoknak átalakításával, könnyebbé és egyszerűbbé tételével.

A másik irányban azonban minden erővel azon kell lenni, hogy falusi raktárszövetkezetek alakuljanak azzal a kimondott céllal, hogy a katonai szállítások teljesítésére a gazdák gabonáját, esetleg széna- és szalmakészletét összegyűjtsék, egységesítsék és így a szállítás előnyeiben a kockázat megosztásával a gazdákat egyetemlegesen részesítsék. Hogy ezeknek a falusi raktárszövetkezeteknek bizonyos központi intézménynek, vagy intézményeknek a befolyása alatt kell állniok, az elengedhetetlenül szükséges azért, hogy az áralakulással járó kockázat ne nehezdedjék rájuk és hogy a raktárba szállított terményekre előlegeket kaphassanak a gazdák.

Mikor tehát okvetlenül hasznosnak, sőt föltétlenül szükségesnek tartjuk egy olyan értekezlet tartását, a melyen a hadsereg ellátásával foglalkozó katonai körök a gazdák kifogásaival és kívánságaival megismerkedjenek s ennek alapján a hadsereg-ellátás ügyét a szükséghez képest reformálják; ugyanakkor a társadalmi szervezkedés általános, egyöntetű létrehozására is meg kell adni az impulzust.

Nagyon jól tudjuk, hogy földmivelési kormányunk az elsőt illetőleg erkölcsi súlyával igyekszik a gazdák javára hatni, a másodikat illetőleg a tőle telhető legmesszebbmenő anyagi támogatásra is kész s éppen ennek a jóakarató pártolásnak hatása alatt kell már most nemcsak a katonai szállítások rendjének megváltoztatására, de a szállítások elvállalhatására szükséges szervezettek megalkotására is széleskörű, erőteljes akciót kifejteni.

Mert igaz, hogy a katonai szükségletek beszerzésének mai rendszere mellett a gazdák legnagyobb része leszorúl a szállításokról; de igaz az is, hogy még ennek a rendszernek a megváltoztatásával sem aknáthatná ki annak előnyeit az egész gazdaságot, ha kellő szervezetek nem teszik képessé erre.

Jó lesz ezt még most az aratástól messze eső időben is figyelembe venni. Eber Ernő.

Baromfitenyésztésünk fejlődése és védelme.

A régi jó magyar gazdasszonyok legnagyobb büszkeségét mindenkor az udvarokat benépesítő szárnyasok sokasága képezte.

Az említett jó időben azonban legfennebb a garádják tövében és liciumosokban tanyázó menyét és róka veszélyeztette a szárnyasok testiépességét. Másrészt, az egész baromfitenyésztés a nemzeti vagyonnak olyan részét képezte, melynek értéke csak tenyésztése helyén volt s mely mint kereskedelmi áru számba nem jöhetett.

Nagyot változtak azóta a viszonyok, s nemcsak a baromfitenyésztés jelentősége öregbedett, hanem ellenségei is megsokasodtak.

Jelentőségére nézve elég utalnunk az utóbbi évek statisztikai adataira, melyek baromfitenyésztésünket mint hazai termelési ágat, kivitelre kereskedelmünk egyik legerősebb részévé emelték. Ezen az úton ismertük meg jelentőségét ennek a termelési ágának, mely most már nemcsak nagyobbmértű állami támogatásban részesül, hanem kiterjedt védelmet is igényel, az úgynevezett fertőző és ragadós betegségekkel szemben. Ezt a védelmet van hivatva megadni a földmivelésügyi kormánynak alábbi körrendelete, melynek közelebbi méltatására még rátérünk, de már most is megjegyezzük, hogy ez a rendelet megfelelően alkalmazva és végrehajtva, baromfitenyésztésünknek óriási lendületet adhat, egyrészt mert sok károsodástól megvédheti a tenyésztőket, másrészt, mert a kivitelünket szabályozza, biztosítja.

Tartalma a következő:

30200. sz.

III. 1903.

Körrendelet

a baromfi-kolera ellen való védekezésről.

A külföldről behurcolt ragadós baromfitenyésztés az ország baromfiállományát veszélyeztetvén, ezen betegség elterjedésének megakadályozására s az általában felhullott baromfitenyésztés és harmófkivitel érdekében megvédésére, bizást számítva a baromfitenyésztők, hizlálók és kereskedők részéről a saját érdekében is álló hathatós támogatásra, — az 1888. évi VII. t.-c. 2., 4. és 5. §-ai alapján a következőket rendelem.

1. §.

Élő baromfi a vámkülföldről csak a kijelölt m. kir. belépő állomásokon keresztül jöhet az országba behozatalra vagy átvitelre.

A m. kir. belépő állomásokon a baromfiállományok állatorvosi vizsgálat alá vétetnek és olyan szállítmányok, a melyekben valamely ragadós betegségben szenvedő, vagy ilyen betegségben elhullott baromfi található, visszautasítandók. A visszautasításról a m. kir. belépő állomás hozzám táviratilag jelenteni, a feladási hely hatóságát táviratilag értesíteni, s a szállítmányra vonatkozó közelebbi adatokat és a visszautasítás okát kimerítően feltüntető jegyzőkönyvet hozzám felterjeszteni köteles.

2. §.

Mihelyt baromfi olyan tünetek között elhull, a melyek a baromfi-kolera jelenlétének gyanúját indokoltá teszik, az állatok birtokosa vagy ennek megbizottja erről a községi előjáróságnak haladéktalanul jelentést tenni, úgyszintén a még teljesen egészségesnek látszó állatokat a betegetől azonnal elkülöníteni tartozik.

A beteg állatokat istállóban (ólban) elzárva kell tartani.

Vészes udvarba baromfi be nem hozható és baromfikereskedő be nem bocsátható.

Ha a vészes udvar területén vízfolyás vagy közhasználatban lévő út vezet, az ilyen útszakasztól vagy vízfolyástól a baromfit távol kell tartani.

Abban az esetben, ha az állattulajdonosok a vészes udvar egész baromfiállományát leölik, a mely eljárás a betegség biztos elfojtására a legajánlatosabb, a további intézkedések már csak az udvar alapos kitisztítására és fertőtlenítésére szorítkoznak.

3. §.

A községi előjáróság minden ilyen bejelentést a helyszínén azonnal megvizsgálja és saját tapasztalataival együtt az elsőfokú állategészségügyi hatósággal haladéktalanul tudatni, a 2. §-ban jelzett óvintézkedések betartását ellenőrizni és egy elhullott állatot, az elhullás okának megállapítása céljából, az elsőfokú hatósághoz

sértetlenül és a netán kiszivárgást vagy hulladékot át nem eresztő módon gondosan csomagolva beküldeni tartozik; azonban, ha a helységben a baromfi-kolera közvetlen megelőzőleg már megállapított, a hullabeküldés mellőzendő.

Különösen fontos esetekben, az elsőfokú hatóság a betegség megállapítása és egyúttal az állategészségrendőri óvintézkedések megfelelő kiegészítése, illetve az óvintézkedések foganatosításának ellenőrzése céljából, saját (állatorvosi) szakközegét a helyszínre kiküldheti. Ily esetben a kiküldött szakközeg az eljárásról rövid jegyzőkönyvet vesz fel, mely a másodfokú hatósághoz haladéktalanul felterjesztendő.

4. §.

Mihelyt a baromfi-kolera megállapított, a községi előjáróság ezt az ott szokásos módon közhírré tenni, az elsőfokú hatóság pedig a 2. §-ban jelzett óvintézkedéseket továbbra fenntartani és még a következőket elrendelni tartozik:

a) az udvart szembetűnő helyen alkalmazott és könnyen olvasható „Baromfi-kolera“ feliratu figyelmeztető táblával fertőzőtnek kell jelezni;

b) a fertőzőtt udvarból egészséges baromfi csak leölt állapotban és a hatósági állatorvos előzetes engedélyével, tojás pedig csak szódaoldattal való gondos lemosás után vihethető ki;

c) az elhullott vagy leölt beteg állatokat összes testrészeikkel együtt azonnal és minden veszélyt kizáró módon meg kell semmisíteni;

d) az ürüléket, eleségmaradékokat és egyéb hulladékot naponta gondosan össze kell söpörni és ha csak lehetséges, azonnal elégetni, vagy pedig mésztejjel összekeverve jól elzárt gödörben összegyűjteni.

5. §.

Ha a fertőzőtt udvarban az összes baromfi elhullott vagy leölt, avagy ha az utolsó elhullási, leölési vagy gyógyulási esettől számított nyolc napon belül újabb megbetegedés elő nem fordult, erről a községi előjáróság jelentést tenni tartozik az elsőfokú hatósághoz, a mely a baromfiak által használt helyiségek fertőtlenítését, a mennyiben ez még nem történt volna meg, elrendelni tartozik, a minek foganatosítása után a betegség megszűntének tekintendő.

6. §.

Ha a baromfi lábbonhajtás vagy kocsin szállítás közben a baromfi kolera jelenlétére utaló gyanús tünetek között elhull, a szállítmány vezetője a továbbszállítás lehetőleg mielőbb beszüntetni tartozik. Ilyen esetekben is teljes mértékben alkalmazni kell a 2—5. §-ok határozmányait, a fertőtlenítést pedig a szállítóeszközöknek a baromfi-val érintkezésbe jutott részeire, valamint az egyéb tárgyakokra is ki kell terjeszteni.

7. §.

Az 1888. évi VII. törvényeknek az állatszallító vasúti kocsik és hajók fertőtlenítéséről rendelkező 21. §-a és az ezen törvény végrehajtására kiadott 1888. évi 40000. sz. rendelet 87—97. §§-aiban megszabott teendőket a baromfi-szállításra használt vasúti kocsikra és hajókra is kiterjeszteni.

8. §.

A másodfokú hatóság, az adott körülményekhez mért különös indokok esetében, a baromfi-kolera elhurcolásának köteleességszerű megakadályozása céljából, a törvényhatósági m. kir. állatorvos javaslatára, egyes községek vagy az egész járás (rendezett tanácsú város) területére is elrendelheti, hogy a kereskedelmi forgalomba kerülő baromfi közutakon csakis olyan berendezésű szekerekben, ketrecekben, kosarakban, vagy egyéb szállító eszközökben szállíthatassék, a melyekből ürüléknek vagy almoknak kihullása ki van zárva és melyeket minden egyes szállítás előtt kitisztítani és fertőtleníteni kell.

Ugyanilyen körülmények között és különös indokokból a másodfokú hatóság, a törvényhatósági m. kir. állatorvos javaslatára, a baromfikereskedők üzleti telepeinek állategészségrendőri ellenőrzését tokozott mértékben is elrendelheti és intézkedhetik az iránt is, hogy a baromfikereskedők élő áruikat csak olyan helyeken rakhassák ki eladásra és bocsáthatassák szabadon, a mely helyekre honi baromfi nem kerül.

Egyébként, az 1900. évi XVII. t.-c. 10. §-ának 2) pontjához képest, a járási (városi) m. kir. állatorvos a baromfikereskedőkről névjegyzéket vezetni, telepeikre felügyelni és szállásaikat időnkint megvizsgálni tartozik; az 1901. évi december hó 30-án kelt 104300. számú körrendeletmhez képest pedig, a tavaszi haszonállat-vizsgálat alkalmából az állatorvos az általános vizsgálatot a baromfiakra is kiterjeszteni és a baromfikereskedők telepeit okvetlenül megvizsgálni köteles s a baromfiak ragadós betegségei ellen a védekezési eljárás módjait a lakossággal behatóan megismertetni tartozik.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betöteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

9. §.

Abban az esetben, ha a baromfi kolera a községben (városban) nagy mértékben fellépett, illetve különböző fekvésű számos udvarban (majorban, tanyán stb.) jelentkezik, a másodfokú hatóság, a törvényhatósági m. kir. állatorvos javaslatára, a zárlatot a védekezés eredményessége céljából és a tényleges szükséghez képest, nemcsak a fertőzött udvarokkal szomszédos udvarokra, de a község (város) ille.ő részeire, sőt a község (város) egész területére is kiterjesztheti. Az ilyen intézkedésről, ügyszintén ennek hatályon kívül helyezéséről a másodfokú hatóság hozzájárulással távirati jelentést tenni köteles.

10. §.

A vámkülföldre való kivitelre szánt élő baromfi-szállítmány a községi előjáró által kiállított igazolvánnyal látandó el arról, hogy az a község, a melyből az állatok kivitelre kerülnek, nyolc nap óta mentes ragadós baromfi betegségtől.

Ilyen baromfiszállítmány az ország határát csak vasúton és csak a megfigyelő állomások vagy a m. kir. belépő állomások valamelyikén lépheti át, a hol a szállítmány állatorvosi ellenőrző vizsgálat alá vétetik; ennek a vizsgálatnak fogantatását és a szállítmánynak veszmentességét a szállítmány igazolványán és fuvarlevelén hivatalosan igazolni kell; ennek megtörténte után a szállítmány továbbítható.

Ha pedig az ilyen szállítmányban ezen vizsgálat alkalmával ragadós baromfibelegység állapított meg, akkor a hullák (az ürülékekkel és a tollakkal s összes egyéb hulladékokkal együtt) ottan nyomban megégetendők, a többi állat pedig, amennyiben a szállító 48 órában belül az állomáson vagy más fogyasztási piacon való értékesítés iránt nem intézkednék, ugyanazon vasúti kocsi-ban a feladási állomásra visszaküldendő s az esetről a vezetősem alatt álló miniszterium állategészségügyi főosztálya, a feladó, a feladási állomás és a feladási helyre illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos táviratilag értesítendő; a szállítmány kirakása és elkülönítve elhelyezése a járási (városi) m. kir. állatorvos jelenlétében történjék.

11. §.

A ki a jelen rendeletet megsérti — amennyiben cselekménye vagy mulasztása a fennálló törvények súlya, illetőleg fejelem útján való megtorlás alá nem esik — az 1879. XL. t.-c. 1. §-a értelmében kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az ezen alapon befolyt büntetéspénzek az 1900. évi XVII. t.-c. 40. §-ában és az 1901. évi XX. t.-c. II. fejezete alatt tárgyalt büntető bíráskodás életbeléptetése után, ezen törvény 23. §-ában megjelölt célokra fordítandók.

A jelen rendelet alapján minősített kihágások esetében az 1888. évi VII. t.-c. 125. §-ában felsorolt közigazgatási hatóságok és az 1901. évi XX. t.-c. idézett részének életbe léptetése után, az ott felsorolt közigazgatási hatóságok illetékesek.

Ezen kihágások megtorlásánál követendő eljárás tekintetében az 1879. évi XL. t.-c. általános határozatai és jelenleg az 1880. évi augusztus hó 17-én kiadott 38547. számú belügyminiszteri körrendelet, később pedig az 1901. évi XX. t.-c. 22. §-a alapján kibocsátandó eljárási szabályzat irányadók.

12. §.

Jelen rendeletet a „Budapesti Közlöny“-ben való kihirdetés után a 10-ik napon lép életbe.

Budapesten, 1903. évi március hó 29-én.

Darányi.

Figyelmeztetés a tengeri elvetése előtt.

Az ideai hideg tél hatása erősen meglátszik a tengeri csirázásán, a mennyiben sok tengerimustra ezidén egyáltalában nem csirázik. Akad olyan mustra is, a melynek csirázási százaléka 10—20, ez pedig bizony vajmi kevés és az ilyen magot nem tanácsos elvetni. Sok helyt be sem ért a tengeri ezidén s annyira nedves, hogy a vasúti szállítás alatt roppantul fölmelegszik, egész forróvá lesz, megpenészedik és rothadni kezd.

Ilyen körülmények mellett kettős elővigyázat szükséges a tengeri elvetése előtt. A gazdaközönség nagy része ügyel is arra és mielőtt elvetné tengerijét, előbb meggyőződik annak csirázó képességéről. Lehetséges azonban, hogy nem mindenki gondolt erre a kér-

désre és azért a kinek eddig elkerülte volna a figyelmét, azt bátor vagyok ezúton figyelmeztetni, csirázassa meg tengerijét elvetés előtt, vagy pedig vizsgálta meg valamely magvizsgáló állomással.

Az elvetendő tengeriből küldenek be egy-egy kis mintazacskóval 10 filléres bélyeggel egy-egy próbát a kolozsvári magvizsgáló állomáshoz, a hol díjtalanul kipróbálják annak csirázási képességét és az eredményről 10 nap mulva értesítik a béküldőt. A ki pedig maga akarja a csirázási próbát megejteni, az számláljon le tengerijéből válogatás nélkül, 100 szemet, tegye megnedvesített itatós papírra és állítsa meleg helyre. Ha az itatós papírt állandóan nedvesen tartja, a hőmérsék pedig egyenletesen 15° R körül van, akkor már egynéhány nap mulva meglátja az illető, jó-e a tengerije vagy nem, mert még egynéhány nap mulva kezd csirázni. Ha naponta megvizsgálja a próbának kitétt tengerit, a kicsirázott szemeket kiválogatja és felírja azok számát, akkor 10 nap leforgása alatt teljesen tájékozva lehet tengerije csirázási képességéről. A naponta kicsirázott tengeri szemek számát összeadva megkapja mintájának csirázási százalékát. Még megbízhatóbb lesz az eredmény, ha nem 100, hanem 200, 300 vagy 400 szemet tesz ki csirázási próbának. A főszűr arra helyezendő, hogy a kiválasztott szemek leolvasása előtt jól össze kell keverni a magkészletet és azután válogatás nélkül kell a szemeket leolvasni.

Páter Béla.

A „Derby“ melasse mint abrak-takarmány.

Ezen új takarmányanyagról a legkiválóbb gazdak a legnagyobb előismeréssel nyilatkoznak s azért szükségesnek tartjuk, hogy annak egy jeles szakférfiutól, *Cselkó István* gazd. akad. tanártól eredő ösmertetését az alábbiakban közöljük és gazdaközönségünk figyelmét felhívjuk rá.

A répacukorgyártásnál két takarmány keletkezik, melyek egyikéhez, a szelethez már régóta jussa van a gazdának, míg a másik, a melasse, csak néhány év óta kezd tért hódítani, a mióta ugyanis a külföldi kísérleti állomások két dolgot derítettek ki, a melyeket a gyakorlat is csakhamar beigazolt, nevezetesen először azt, hogy a takarmány táphatása nemcsak táptartalmától, hanem attól is függ, hogy mily gyorsan emésztí azt meg az állat, s másodsor, hogy bizonyos állataink nagyon csekély fogékonysággal viseltetnek a takarmány fehérje iránt. Az első dolog a gyors emészthetőség előnye könnyen érthetővé válik akkor, ha tudjuk, hogy az emésztőcsatornában végtelen sok baktérium tartózkodik, melyeknek az az életcéljuk, hogy a takarmány szénhidrátjait elerjessék s értéktelen légneké alakítsák át, a mit természetesen annál inkább képesek megtenni, minél nehezebben emészthető valamely takarmány. Ámde a melasse — a nálunk takarmányszámba még nem menő nyers cukorral együtt — a legkönnyebben emészthető takarmány, minél fogva a melasse tápláló anyagai gyorsabban képesek magukat az említett baktériumok romboló hatása alul kivonni s a vérkörbe jutni, mint bármely más takarmány táplálóanyagai. Ezért nem is ismerünk más takarmányt, melynél ugyanannyi táplálóanyag akkora súlygyara-

podást vagy akkora izomerőt lenne képes eredményezni, mint éppen a melasse, melynek páratlan hizlalo és erőtermelőképességét különös becsessé teszi, továbbá még az is, hogy ezen előnyei nincsenek más föltételhez kötve, mint ahhoz, hogy a melasse adagolásával bizonyos mértéket tartunk. Ugyanis, miután a melasse csupán csak szénhidrát-értékkel bíró táplálóanyagot tartalmaz, azt kellene hinnünk, hogy a benne hiányzó fehérjét más úton szükséges a takarmányozás alkalmával pótolnunk; azonban legújabb kiderült, hogy a kifejlődött erőtermelő s hizóállat nagyon csekély fehérjeszükséglettel bírván, bármely abrakfélje (olajpogácsa, korpára stb.) melasseval helyettesíthető a táptartalom arányában úgy, hogy a ló és jármosókor csakhamar nagyobb munkaképességgel s a hizóállat nagyobb súlygyarapodással jutalmazza azt.

S dacára ezen elvitathatatlan előnyöknek, a melasse mégis csak lassan terjedt istállóinkban, a mi főleg arra vezethető vissza, hogy a ragadós természetű cseppfolyós melasseval igen kellemetlen banni. Ezért a miveltebb államokban már évek óta úgynevezett melassekeverékeket hoznak forgalomba, melyek daraszerű természetüknél fogva épp úgy kezelhetők, mint bármely más dara s melyek e miatt nagyon egyengették is ott a melasse-etetés útját; azonban mi mindedig nélkülöztük a melassa keverékeket, illetve Ausztriában voltak kénytelenek olyanokat vásárolni, minélfogva sok pénzünk is ment már a szomszédba. Emiatt tehát jogosultságát látjuk annak, hogy végre nálunk is kezdenek melassekeverékeket előállítani és forgalomba hozni, minélfogva állattartóinkat nagyon közelről érdekli az a kérdés, hogy hazai gyáraink mivel keverik a melasset, mert a melasset lehet értéktelen anyagokkal, de lehet többé-kevésbé értékes takarmányféllel keverni, melyek szerint azután természetesen nagyon eltérő takarmányértékkel bíró melassekeverékeket nyerünk.

Miután minket most csak a „Derby“ melasse érdekel, már előre is kijelenthetjük azt, hogy annak gyártói nagyon helyes eszmét valószínűtlenek meg akkor, midőn a cukorgyártás másik hulladék takarmányát, a száritott répaszeletet választották egyik felitatóanyagul, mert semmi sem tartozik annyira együvé, mint a szelet és a melasse. A száritott szelet a legtermészetesebb, legtápu-sabb s legkönnyebben emészthető abrak-takarmányok egyike, minélfogva pl. Nyugateuró-pában nagyon sokat használják a lovaknál zabpótléku s nagyon sokat etetik fejstehe-nek, jármosókrók, hizóállatok, juhok és sertésekkel is.

Végül a „Derby“ melasse harmadik alkotórésze a búzakorpa, melyről fölösleges volna a nevével többet emlitenünk, mert a korpát mindenki jó abrak-takarmánynak ismeri; pedig ha a „Derby“ melasse három alkotórészét egymással párhuzamba állítjuk, a korpát tartjuk közöttük a leggyöngébbnek, a mi tehát a mellett bizonyít, hogy a korpánál jóval nagyobb takarmányértéket tulajdonitunk a „Derby“ melassenak.

A „Derby“ melasset természetesen nemcsak hogy minden állattal lehet etetni, de bizonyos föltételek mellett föltétlenül előnyös is. Ily föltételek mindenekelőtt, hogy a „Derby“ melasse ára ne haladja meg a zab s árpa

Mindenemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ngymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindenemű kérdézőkötések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

(1005.)

árát, mert a „Derby“ melasse táptartalma leginkább e két takarmány táptartalmával egyezik meg. A fejőstehenek és növendék-állatok táplálásánál továbbá még azt a föl-tételt is kell említenünk, hogy miután ezen állatok nagy igényekkel viseltetnek a takarmány fehérje iránt, a „Derby“ melasse mellett fehérjében gazdagabb abrakfélét pl. olaj-pogácsát, maláta-csírát stb. vagy legalább pillangós virágú szénát tanácsos velük etetni, mert a „Derby“ melasseban csak mérsékelt mennyiségű fehérje. *Ellenben a lovak, jármos ökrök és hizóállatok* nem viseltetvén a takarmány fehérje tartalma iránt különös igényekkel, *ezeknél teljesen fölösleges a fehérjének más takarmányokkal pótlása.* Ezzel azonban ne legyen mondva, hogy a „Derby“ melasse főleg csak erőtermelő s hizóállatoknak való, mert a melasse, a répaszelet s a korpá tudvalevőleg egyenkint is nagyon jó tejtakarmányok.

Arról, hogy mennyi „Derby“ melasset adhatunk állatainknak, a benne foglalt melasse tájékoztat minket, mert csak a melasse az, mely hathatós hatásánál fogva mérsékeltet etetendő, míg ellenben a szelet s a korpá nem igényelnek más megszorítást, mint amelyet az észszerű takarékoság ir elő. — Általában azt mondhatjuk, hogy a 40 százalék melasset tartalmazó „Derby“ melasseból *maximálisan* 2 és félszer annyi etethető, mint a cseppfolyó melasseból, vagyis a *ló, jármosökör s fejőstehen mintegy 3-4 kg.-ot s a hizómarha 5-6 kg.-ot kaphat fejéknél naponta,* a kis állatokkal pedig testnagyságukhoz viszonyított mennyiségben etethetjük azt.

A „Derby“ melasse etetési módja nem igényel különös megbeszélést, mert azt úgy adjuk az állatoknak, mint más abrakot; csak vízben áztatni nem szabad a „Derby“ melasset, mert a víz kioldaná belőle a malesset.

Mint minden, az állatoknak szokatlan takarmányra, a „Derby“ melassera is fokozatosan szoktatjuk őket, de azok néhány nap alatt annyira megkedvelik azt, hogy később majdnem nehezebb az állatokat róla leszoktatni, mint eleintén hozzászoktatni.

A melasseval kezelt és kevert abrak-takarmányozás ma már minden modern gazda előtt ismeretes.

Az a régi nézet, hogy a lovat csak zab-bal, a disznót csak kukoricával lehet és szabad etetni és hizlalni, hogy tehenészeteknél és hizóknál csakis a korpá és eddigi drága szemes vagy korpaféléket szabad istállókban etetni, — ma már idejét multá. Ha csak egy példát sorolunk fel, hogy a világ legjobb lovai Arábiában, a híres arabs lovak, zabot soha sem látnak, mert datolyával lesznek abrakolva — ezen példa eleget bizonyít.

Takarmányoknál főleg szemelött tartandó a tápegység és az emészthető tápanyag.

Az emberi szervezet, miként az állati is, mindenütt egyforma és mégis mindenütt más-sal és másként táplálkoznak. Ezen megdönthetetlen elvekből kiindulva két dolgot kell a gazdának szem előtt tartani; az *árakat* és a *tápegységet*, másodsorban a protein tartalmat:

	Proteint	cukrot	zsírt	emészthető tápegységet
a zab tartalmaz:	8%	—	4.07%	82.04%
a tengeri „	8.4%	—	4.80 „	99.08 „
az árpa „	8%	—	1.70 „	88.10 „
a durva korpá tar-talmaz	11%	—	2.10 „	83.70 „
a „Derby“ tartalm.	11%	22.45%	2.70 „	99.70 „

Ezen adatok fényesen igazolják a „Derby“ jövőjét és pénzületi értékét.

Használati útmutatás a „Derby“ melasse abrak-takarmány etetésénél.

Oly állatoknál, melyek először kapnak „Derby“ melasse abrak-takarmányt, kisebb adaggal kell az etetést kezdeni és csak fokozatosan kell felemelni. Először minden állat-nak a rendes takarmányhoz egy marékkal adandó és lassankint felemelhető a rendes adagolásig.

Az 1—2 naptól kezdve az állatok mo-hón eszik a takarmányt.

„Derby“ melasse abrak-takarmány olcsóbb mint a zab, kukorica vagy más takarmány és nagyobb tápértékkel bír amazoknál, annál is inkább, minthogy cukortartalma a táplálásra nagy fontossággal bír, így a húskepző-dést és erő kifejtést előnyösen befolyásolja, mely minden állatnál fontos tényező. Az ét-vágy fokozódik! Cukor erőt ad! Vér erősíti az izmokat és fejleszti a tevékenységet!

„Derby“ melasse abrak-takarmány ete-tésnél az állatok munkakedve, ereje és kitar-tása egyre nő.

Tehenek több tejet adnak, nagyobb zsír-tartalommal.

Hízómarháknál kiváló súlyszaporodás mutatkozik, a hús minősége jobb, úgy, hogy a mészárosok ezen húst előnyben részesítik.

A „Derby“ melasse abrak-takarmány bár-mely helyen tartva határtalan tartóssággal bír, mindig friss marad, nem romlik erjedés-nek, romlásnak nincsen kitéve.

A „Derby“ melasse abrak-takarmányt ne tévesztjük össze más értéktelen tözeget tar-talmazó takarmány-félékkel.

A „Derby“ melasse abrak-takarmány ke-verve szecs-kával, polyvával, törekkkel vagy bármely más szecs-kázott szalmas takarmány-nal kész takarmányt nyújt, mely tápegység-ben és tápértékben minden szemes takar-mányt felülmúl.

A tenyészbikák használata.

Jó és tenyészképes bikáknak a tenyész-tési célokra való fölhasználásának hatását sokszor csökkentve látjuk némely hibás eljárás által, melyek nem annyira a hiányos ta-karmányozásból, vagy ápolásból származnak, hanem abból, hogy az állatokat nem célsze-rűen használják föl a fajföntartásnál, a há-gatásnál.

Pedig éppen manapság, mikor az apa-állat milyenségéhez fokozott igények fűződ-nek, mikor tehát drága tenyész-bikákat va-gyunk kénytelenek tartani és beszerezni, kézen fekvő dolog, hogy kiváló érdekünk a bikának a tenyésztésre való lehető hosszú használata és ennél fogva mindazokat az esz-közöket alkalmazni, melyek ezt a célt elő-segíthetik. Ennek az érdeknek a megvéde-se nem is nehéz és pénzületi áldozattal alig jár. Egy kevés jóakarát és előrelátás célhoz jut-tathatnak már.

Rendszerint — azok, akik vételeire szo-rulnak — fiatalabb korban szerzik be az ér-tékesebb tenyész-bikákat, mert így kevesebbe kerül, mintha hágóképes korban szereznek be és mert így alkalom adódik nekik arra, hogy mielőtt hágásra kerülné a sor, akklima-tizálódjanak, alkalmazkodjanak a fönnálló vi-szonyokhoz. Természetes dolog, hogy az ér-tékes életkörülményeiből kiragadott állat kü-lönös gondozást, célhoz alkalmazott takarmá-nyozást igényel s ha a legelőről vásároltatott, megfelelő mozgást. Aztán mindenekelőtt várjuk meg a hágatás megkezdésére az ivarképesség kifejlődésének korát, ami a nyugati fajtáknál korábban $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ éves korukban, a magyar fajtánál 2— $2\frac{1}{2}$ éves korban következik be és a még nem teljesen kifejlett bika alá kor-

látolt számban és ne igen nagy anyaállatokat osszunk be. Azután fokozatosan alkalmazzuk a teljes hágásra, figyelembe véve azonban azt, hogy egy kifejlett hágóbikára 50—60 tehénnél többet ne számítsunk.

Minél fokozottabb mértékben használják hágatásra a fiatal állatot, annál hamarabb elhasználódik és annál bizonytalanabb lesz átörökítő képessége. Ne tévesszen meg az egy tenyésztőt sem, hogyha látja, hogy egy jól táplált, erőteljes bika a fönti tehénszámon jóval túl is még kifogástalanul végzi el a hágási aktust, mert éppen az, amire az érté-kes bikánál a tenyésztő a legnagyobb figye-lemmel kell legyen, az átörökítő képesség csökken általa s az ivadék aztán majd nem felel meg a várakozásnak. Azonban a nemi képesség, a potencia az apaállatnak individu-ális tulajdonságainak bélyegét hordják magu-kon, addig egy másik bika már sokkal keve-sebb tehénnel tud eredményesen párosodni. Miután azonban nem egy könnyen és nem egyhamar lehet valamely bika jó, vagy ke-vésbé jó átörökítő képességéről éppen a há-gások számával összehasonlítvaan következte-téseket nyerni, azért legtanácsosabb lesz nem rendkívüli, hanem közepes értékes állatokat és korlátolt számban általa hágattatni.

És itt egy hibáról kell megemlékeznünk, melyet nem egy tenyésztőnél lehet látni, hogy t. i. a fedezési aktust az elővezetett tehenen kétszer egymásután végeztetik el a bikával, abban a balhitben, hogy ezáltal a megtermé-kenyülés bizonyosabb lesz. Ez pedig tévedés. A tökéletesen folytató tehen vagy üsző az egyszeri normális hágásra csak olyan vem-hessé kell hogy váljék, mint a kétszerire. A kétszeri hágás pedig többé-kevésbé megeről-teti a bikát és időelőtt átörökítő képességé-ben, használhatóságában megrontja.

De egy másik hiba az is, hogy nem ren-desen folytató teheneket vezetnek a bika elé. Csak a teljes folytatásban levő tehenek fo-gannak biztosan, a korábban vagy későbbben hágatásra vezetett teheneknél a fedezés ered-ménye már bizonytalanabb s azt okozzák, hogy a bikának az utófollyatú teheneket újra meg kell hágnia. A tenyésztő föladata, hogy az ilyen teheneket, melyek tökéletlen üzekedést mutatnak, visszavigyék, hogy a bikát a ki-látás nélküli hágástól megkímélje.

Előrehaladó korról az apaállat természet-esen elnehezedik és a fedezési aktusnál nem olyan gyors és ügyes már, mint a fiatalabb állat. Ilyenkor a tenyésztőnek közbe kell lépnie, hogy a fedezést lehetőleg megkön-nyítse a bika részére. Nagyon nagy anya álla-tokat lejtősebb helyre úgy álltasson, hogy mélyebben álljanak, a bika pedig magasab-ban. Ha kisebb, gyöngyeb tehenek vagy üszők kerülnek fedeztetésre, akkor a bikát álltassa mélyebb helyre, hogy testének főszálya hátulsó lábaira essék, miáltal a tehenet tulságosan meg nem nyomja.

Ezek a tenyésztésben rendszeren előforduló dolgok s ha mindezeket a tenyésztő kellő fi-gyelemben tartja, mérsékelt takarmányoz-tatja és elegendő mozgásban részesíti a bikát, akkor sokáig eredményesen használhatja majd azt a tenyésztésre s ezáltal a saját anyagi jólétének érdekében fog cselekedni.

L. Z.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Száritott burgonya mint takarmány.

A burgonyát termelő gazdaságokra rendkívüli előny háramlanék, ha a burgonyaszáritásnak olcsó mód-ját találnák fel, mert a száritott burgonya messze

Nagy raktár helybéli készlet-mellett papír-, mátrác és egyéb áruházaikban.	SÁRGA KRISTÓF		fehérmű és vászonraktárában Kolozsvárt, Deák-Ferenc-u. (Belközép) 3. sz.	Valódi Dr. Jäger-Férfi László és gyárában is készítenek.
	A legnagyobb választékban és a legjutányosabb áruiban kaphatók:			
	Férfi, női és gyermek fehérműek és harisnyák.			
	Különlegességek: dus választék minden kivételű divatos férfi és női ingek, alsó-madrágok, gallérok-, kéze-lők- és finom zsebkendőkben.			
	Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérműek pontos elkészítését, kitényő szabás			
Szönyegek minden fajtában és minőségben, u. m.: sza-lon-, fali-, futó-, ágycsibe-, és pamlagszönyegek továbbá valódi Linoleum minden széles-ség és nagyságban.			Hazai pokróczok, utazó- és gyapju-takarók a leg-olesőbbtől a legfinomabbig.	
Valódi késmárki lendamaszt asztalmű 25^{cm} gyári áron alól kapható.			Amerikai önműködő ablak-függönyök (roletták) minden nagyságban kaphatók!	
és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítottatik.			1908.	

szállítható és tartós takarmány lévén, etetését ott is felkarolnák, a hol ma erre gondolni sem lehet. De a szárítással a burgonyatakaromány értéke is tetemesen nagyobb lenne, mert eltávolodnának azok az anyagok, melyek káros hatása miatt nagyon óvatosan kell etetni a burgonyát és csak kis adagokban. Szárítással megelőzni lehetne a burgonya rothadása és kicsirázása folytán a termelőre háramló veszteségeket, melyek néha nagy összegre ruognak. Mindezekért érthető, hogy miért kísérik nagy figyelemmel a németországi gazdák a burgonya szárításának és a szárított burgonya feleltetésének dolgában mostanig elért eredményeket és újításokat.

A híres *möckerni* kísérleti állomás ujabban ismét takarmányozási kísérleteket végzett egy darmstadti gyárból került szárított burgonyával. Ez a dercéliszthez hasonló gyártmány, sárgás színű, apró morzsákkal és burgonyahéj darabokkal kevert; hideg vízzel keverve hamar kásás tömeggé válik és megduzzad és főtt burgonyához hasonló ízzel és szaggal bír. Nagyjóval vizsgálva kitűnik, hogy a keményítő szemcsék változáson mentek keresztül a szárításnál szereplő forró gőz hatása következtében. Vegyjleg elemezve kitűnt, hogy a gyártmány tartalmaz:

víz	6.95%-ot
nyers proteint	7.46 »
légenymentes kivo-	
nat anyagot	80.38 »
nyers zsirt	0.28 »
nyers rostot	1.23 »
ásványi anyagot	3.70 »
(tisza fehérjét)	(6.10 »)

Kitűnik ezekből a számokból, főként pedig a nyers proteint és a tisza fehérje közötti arányból (100:83), hogy a burgonyából a szárítás következtében a sejtvíz egy része eltávolított. Ez azonban nem hátrányos a szárított burgonyatakaromány értékére, mert tudjuk, hogy a nyers burgonyának a gyomrot izgató hatása az oldható alkatrészeknek tulajdonítható, mely alkatrészek főzés és gőzölés alkalmával kivonhatók a gumókból; ezért azt a vizet, melyben a burgonya fő, illetőleg mely a gőzölt burgonyából kiszivárogoz — a burgonyával együtt feleltetni nem szabad. — A szóban levő szárított burgonya pontos takarmányozási kísérletek bizonyossága szerint megfelelően, jól emésztetik meg és ezt véve az értékszámítás alapjául, 100 kg. szárított burgonya átlagosan 13 koronát ér. — Tekintettel arra, hogy az ismertett gyártmány egyszerűen hideg vízzel való keveréssel a főtt burgonyához teljesen hasonlít, kellemes ízű és szagu takarmányt ad, valamint figyelemre méltatva azt a körülményt, hogy az egészségre egyáltalán ártalmatlan: tartós és szép jövőt jósolhatunk a szárított burgonyának. *B. C. B.*

+ **A csalamádé javítása.** Hazánk gazdaságainak legáltalánosabban termelt, meglehetősen biztos és bőven termő takarmánya: a csalamádé. Termeli azt ma már a kisgazda éppúgy mint a nagybirtokos, mert meggyőződést szerzett arról, hogy tehénészetet folytató gazdaságokban úgyszólván nélkülözhetetlen. Van azonban a csalamádénak egy nagy hibája, s ez az, hogy igen tág táparányú és épp ezért szükségessé teszi valamely proteindús takarmány etetését. Hogy a csalamádénak ezen hibáját kiküszöböljék, ismételten megpróbálták azt valamely szűkebb tápanyagu növénynyel kevertetni. Kezdetben a kölessel, majd a cirokkal tetek kísérleteket, s a köles növelte is a tömeget, de nem tette táplálóbbá, a cirok pedig azért nem volt megfelelő, mert megerősödve nem ették az állatok, nagyon zsenegn vágva pedig keveset adott.

Ez a kedvezőtlen kísérleti eredmény vezette rá a gazdákat arra, hogy a kísérletet tovább folytassák borsóval, s miként ma már számtalan gazdaság példája igazolja, a borsó egyedül alkalmas csalamádé javítására.

Egy kat. hold csalamádé felületére eleendő 50 kg. tavaszi borsó, a mely azonban nem összekeverten vetendő el a csalamádéval, hanem külön-külön olyanformán, hogy a tengeriből 25—30%-al a rendes vetőmagmennyiségnél kevesebb vetéssek s előbb a csalamádé szórandó el, a borsó pedig csak akkor, ha a tengeri kikel. A borsó sortávolsága 20 cm. legyen. Egyszerre elvetni a borsót a csalamádéval azért nem tanácsos, mert a gyorsabban kikelő és hamarabb fejlődő borsó a csalamádét elnyomná. Megjegyezzük, hogy a termés sikere érdekében elmulaszthatatlan lesz egyrészt az őszi szántás, mert a csalamádé mint vízdús növény, sok vizet fogyaszt, másrészt a trágyázás akár istálló, akár műtrágyával.

Ha a borsót korán és kisméretű csalamádé közé vetjük és a termelési viszonyok a borsóra nézve kedvezők, akkor több tengerit vethetünk s a borsó vetésével várhatunk 3—4 hetet; ellenkező esetben a dolog fordítva áll.

Háztartás.

+ **Fényezett butorok tisztítása.** Kitűnő, rég kitalált módszer. Fényezett butorok, ablakkeretek és ajtók tisztítására a következő: körülbelül 500 gr. durva búzakorpát 5 liter hideg vízbe tesszük s addig hagyjuk tűzön, míg néhány percig forrott, ha ez megtörtént, leszűrjük és a levét hűlni hagyjuk. Evvel a nyálkás vízzel mossuk le a tisztítandó holmit, a mosáshoz gyapju rongyot vegyünk és tisza vizet az öblítéshez, a nedves holmit régi vászonrongyval kell szárazra dörzsölni. Ez a módszer jobban megóvja a fényt és a színt, mint bármi, jobb még mint a szalmiákszesz.

+ **Szivarskatulyák szagtalanítása.** Az üres doboz fenekére egy kanálka spirituszt kell tölteni s azt rögtön meggyújtani. A szivarszag teljesen megszűnik.

+ **Fehérhúsú, gyenge poulardokat** nevelhetünk a következő módon: az ételhez vagy hizlaláshoz csakis friss gabona darát használjuk és gyurmát készítsünk belőle sós vízzel, 10 gr. sőt számítva minden literre. Az ételhez durva homokot keverjük, hogy az emésztést előmozdítsa. Levágás előtt legalább 12 óráig nem szabad ételt adni, oly szárnyast, melyet az emésztés alatt vágnak le. legföljebb nyolc napig lehet tartani. Nem szabad mindjárt a leülés után megkopsztani a szárnyast, mert míg a vér folyékony, megtelik minden toll helyén levő gödör vérrrel, s a bőr ezáltal foltos lesz. Ezen tanácsok követésével elérhetni azt, hogy még enyhe, nedves idő mellett is 2 hétig eláll a baromfi, hideg időben még tovább és még tovább is frissen marad, ha belsejében faszénnel töltik meg.

+ **Egy mód a burgonyát a csirázástól megóvni.** A gumókat öt-hat percig sütőkemencébe kell tenni, még pedig közvetlenül azután, hogy a kenyeret kivettük. ezután száraz pincében kell tartani. Ezáltal eltávolítottuk a burgonyában levő viz egy részét, mit észre lehet venni, mert ráncos lesz, ez azonban nem árt, mert néhány nap múlva elmúlik. Ez eljárást csak oly burgonyáknál szabad természetesen alkalmazni, mely csak evésre, de nem tenyésztésre használtatik, mert a csira ez eljárás által teljesen elpusztul.

+ **Elpörkölt ruha.** Ha a vasalásnál megpörköldött a ruha, úgy anélkül, hogy annak ártaának, elmulaszthatjuk a bajt. Készítsünk 100 gr. chlormész és 900 gr. forróvízből oldatot. Miután leülepedett, egy vattacsomót vagy vászonrongyot mártunk be a folyadékba s evvel megdörzsöljük a foltos helyet. Ha keményített ruhát, mint férfi inget, gallért, kézelőt stb. pörköltünk meg, úgy a chlormeszes eljárás előtt a keményítőt forró vízzel el kell távolítani. Amint a folt eltűnik és a ruha megint fehér, hideg vízzel alaposan ki kell a chlormeszet belőle mosni.

+ **Zsirfolt.** A ruhából el lehet zsir vagy kocsikenőcs foltot tojás sárgájával távolítani. Ezt a foltra kell kenni és utána kimosni. Még a férfikabát gallérokra levő szenny is eltávolítható tojássárgájával. Természetesen a kiöblített foltot még langyos vízzel teljesen ki kell mosni és utána vasalni. *e. a.*

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.

Folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor tartotta meg az E. G. E. rendes évi közgyűlését, melyre a földmivelésügyi miniszter *Dr. Szomjas Lajos* miniszteri titkár által volt képviselve.

Elnökölt: Cs. Szabó József, e. elnök.

Előadott: Tokaji László, e. titkár.

Fegyzett: Éber Ernő, e. s. titkár.

Jelen voltak kívülök: br. Bánffy Ernő és br. Jósika Gábor alelnökök, Lészai Ferenc, Reich Albert, Molnár Sándor, Réti János, Nagy Dezső, Bocsánzi László, Matskási Pál, gr. Béldi Ákos, Péter Béla, Jakab László, Cséser Lajos, Fodor Ferenc, Gruner Károly, Szász István, br. Mannsberg Sándor, gr. Béldi Ferenc, dr. Papp József, dr. Nyerges Zsigmond, Szekula Ákos és Weisz József, e. tagok.

1. *Elnök* a közgyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!

A régi hagyományos szokás szerint virágvasárnapjára egybehívott és az egylet hivatalos közlönyében, valamint a helyi lapokban is kihirdetett közgyűlést, miután határozatképes számban vagyunk jelen, van szerencsém megnyitni.

A földmivelésügyi miniszter ő nagyméltósága a következő sürgönyt köldötte e napra:

»A bölcs elnöklete alatt álló egyesület folyó hó 5-én tartandó közgyűlésre szóló szíves meghívást őszintén köszönöm s az egyesületnek a következő ciklusban való működéséhez is sok sikert kívánok. A személyes megjelenésben hivatalos elfoglaltságom folytán élénk sajnálatomra akadályozva vagyok, a miniszterium részéről azonban a közgyűlésre dr. Szomjas Lajos miniszteri titkár urat kiküldöttem.

Darányi Ignác,

földmivelésügyi miniszter.

Ezért is, valamint egyletünk iránt a múlt évben is tanúsított szíves és hathatós támogatásáért, a miniszter urnak mindenekelőtt köszönetet mondok.

A lefolyt év a gazdákra kedvező eredménnyel járt és az értékesítési viszonyok is kielégítőek voltak. Ezen körülmények összehatása közgazdasági viszonyaink javulását eredményezte, melynek fokozását elősegíteni

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

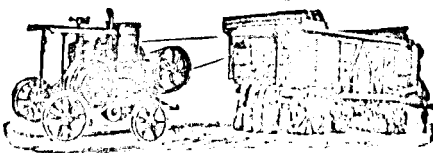
MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és mintaraktar: Bécs, VII., Lindengasse 7. 1077.

LEGJOBB ÉS LEG-
OLCSÓBB HAJTÓERŐ

a „GNOM“ benzin-petrolin-motor-mozgony.

3000-nél több üzemb. — Könnyen kezelhető.
Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás
ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés.

Magyar levelezés.

Motor-Locomobile.

lenne hivatva egy vámszövetségre és a kereskedelmi szerződések tárgyában, a magyar kormány által beadott törvényjavaslat és nagyon kívánatos, hogy a benyújtott javaslat mielőbb törvényynyé váljék.

Tudvalevő, hogy egyeletünk már több alkalommal állást foglalt az Ausztriával való vámközösség mellett s ez iránt a kormányhoz több felterjesztést intézett. E mellett az álláspontja mellett egyeletünk most még erősebben áll, mint valaha, miután szerintünk életkérdés a vámközösség fenntartása. A Németország részéről most kezdeményezett elzárkozási vámpolitika Magyarországra veszedelmes; az ország gazdasági érdekeinek szempontjából tehát e közösség fenntartása most már nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges is, mert terményeink értékesítésére így biztos piacot nyerünk.

A magyar államnak legbiztosabb és legfőbb jövedelemi forrását ma is a föld hozadéka utáni adók képezik, melyeket a birtokos osztály csak terményeinek értékesíthetése esetén fizethet és csak ez esetben maradhat a jövedelemből feleslege, mely ha elmaradna, nem fejlődhetne sem a kereskedelem, sem az ipar, pedig csakis e három tényezőnek karöltve történő együttes fejlődése biztosítja a közgazdasági viszonyaink általános javulását, fejlődését. Ezért tehát a közösség fenntartása a létező és kilátásban levő helyzet mellett jóval több, mint kívánatos. Ugyanezen állásponton volt és van az Országos M. G. E. is. A mi nem is lehet másképp, mert figyelembe kell venni, hogy a középeurópai védvamos irányzat mindinkább parancsolólag lép fel arra nézve, hogy terményeinknek állandó piacot szerezzünk és hogy terményeink elhelyezését a világpiac esélyeitől függetlenítsük.

A vámközösségben az egymás érdekeit kiegyenlítő forgalmi szabadság alapján ezek a feltételek megtalálhatók, s ennek segítségével Magyarország, habár lassabb, de gazdasági tényezőihez mért, fokozatos fejlődéssel, biztosabban és kevesebb áldozatot igénylő módon egészséges alapra fektetett tekintélyes ipart teremthet magának, és ha ezen a téren előre halad annyira, hogy az iparosok és gyárosok munkásai lesznek a hazai termények biztos fogyasztói, akkor tehát majd át az önállóságra.

Ez igaz meggyőződésem a vám- és kereskedelmi szerződésről; ezt semiféle politikai tekintet nem sugalmazza, miután ez nem is politikai, hanem gazdasági kérdés, egyeletünk pedig mindig a gazdák érdekeit tekintette irányadónak és ezt mindenkor bátran hangoztassa is.

Most csak két lényeges momentumot emelek ki a szerződésből. Így a gabonánál a kölfölddel szemben tervezett magas vám nálunk egy állandó középpárt van hivatva biztosítani; másrészt állat-forgalomnál biztosított előnyöket említem. A külföldről hozzánk behozott állatok mennyisége csekély, minél fogva a határforgalomnál javasolt változtatások jó részét a mi előnyünkre szolgálják és a részleteket tanulmányozva, az eddigi állapothoz képest a forgalom könnyítése oly módon nyer kielégítést, hogy a két állam között a kölcsönös állatforgalom nyugodtan, jó mederben fog haladni.

Ezek után egyeletünk múlt évi működéséről kellene beszámolnom, de mert erről a kellő időben kiosztott *Évkönyv* részletes tájékoztatást nyújt, ezek elsorolásával nem kívánom felesleges türelmüket igénybe venni.

2. Az igazgató-választmány, a pénztár és a számvizsgáló bizottság 1902. évi jelentései az *Évkönyvben* alapszabályszerű időben kinyomtatván, fölolvastaknak tekintetnek és — tudásul vétetnek.

3. Az 1903. évre szóló költségeloirányzat fölolvastatván elfogadtatott.

4. Elnök 3 évre szóló megbízatás lejárásával a maga és az alelnökök, valamint a választmány nevében megköszöni az eddigi bizalmat és támogatást s a tárgysorozat 6-ik pontja értelmében a tisztújításra nézve a választást elrendeli és *László Ferenc, Nagy Dezső,*

és *Páter Bélától* álló szavazatszedő bizottságot küldi ki s a szavazás tartamára az ülést felfüggeszti.

Szavazás megejtése után elnök fölolvassa annak eredményét, mely szerint szótöbbséggel a következők választották meg:

Elnökök: Cs. Szabó József. **Alelnököknek:** Br. Bánffy Ernő, br. Jósika Gábor.

Ig. választmányi tagokká: Benkő Mihály, Csézer Lajos, Csontos Miklós, Eöry Tivadar, Fodor Ferenc (új), Irsay József (új), Jakab László, Nagy Dezső, Nagy Lajos, dr. Papp József (új), Fekete-Nagy Béla (új), Gruner Károly (új), Péter Béla, Réti János, Reich Albert, Ritter Gusztáv. Sípós Gábor, Szabó Sámuel, Szász István, Szecsey István, dr. Szentkirályi Ákos, Székelyhidy Viktor, Tóth Zsigmond, Vargha Kálmán (új).

Az állattenyésztési és kiállítási szakosztályba küldendő tagok: Br. Bánffy Ferenc, Jakab László, br. Mannsberg Sándor, Nagy Dezső, Raab Kálmán, Reich Albert, Szereday Aladár, Tóth Zsigmond.

A zárszámadás vizsgáló bizottság 5 és a fegyelmi bizottság 5 rendes és 2 póttagja a múlt választás alapján változatlanul megmaradt.

5. *Egyleti titkár* bejelenti, hogy a múlt évi közgyűlés óta új tagokul beléptek:

Alapító tagnak: Kemény József br. Maros Németi, Székula Ákos, Kolozsvár, dr. Györfy Gyula, Budapest.

Rendes tagnak: Herschkovits János, Kolozsvár, Ilyés Viktor, Réce-Keresztur, dr. Bakó András, Kolozsvár.

Évdijs tagnak: Gámentzi Gerő, Választút. Tudásul vétetett.

6. Br. *Jósika* Gábor alelnök köszönését tolmácsolja a miniszteri kiküldöttnek, hogy az egyelet működésének megismerése végett már másodízben jelent meg a közgyűlésen es erről a miniszter úr előtt kimerítően referált s indítványa szerint — a közgyűlés dr. *Szomjas* Lajos min. titkárnak jegyzőkönyvi köszönését szavaz.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A szőlővesszők, szőlőoltványok és használt szőlőkarók szállításának szabályozása iránt a földmivelségi miniszter 16.400 szám alatt rendeletet bocsátott ki, melynek I. szakasza azt rendeli, hogy szőlővesszők, szőlőoltványok és használt szőlőkarók Magyarország területére sem a megszállott tartományokból (Bosznia és Hercegovinából), sem Ausztria, sem egyéb külföldi országok területéről nem hozhatók. Ugyanez a tilalom áll fenn Horvát-Szlavonországok irányában is. A II. szakasz felsorolja azokat a törvényhatóságokat, a melynek területére a miniszter külön engedélyével és az által vagy az illetékes törvényhatóság által kiállított szállítási igazolványokkal szállíthatók a vesszők, oltványok és karók. Ezek a törvényhatóságok hazarészünkben a következők: Beszterce-Naszód vármegye, Fogaras vármegye, Kolozs vármegye, Szeben vármegye.

Mind a szőlővesszők és szőlőoltványok, mind a használt szőlőkarók szabadon (szállítási igazolványok nélkül) vihetők be az alább felsorolt vármegyék és thj. felr. városok területére: egyszékeségek kivételével: Alsó-Fehér vm., Brassó vm., Csik vm., Háromszék vm., Hunyad vm., Kis-Küküllő-, Maros-Torda-, N.-Küküllő-, Szolnok-Doboka-, Torda-Aranyos- és Udvarhely vármegyék.

Szőlővesszőknek, szőlőoltványoknak és használt szőlőkaróknak a II. szakaszban felsorolt törvényhatóságok területére való beviteléhez az igazolványok a rendeltetési helyre nézve illetékes alispán vagy polgármester meghallgatása mellett a földmivelségi miniszter által adtnak ki. A erre vonatkozó beadványok bélyegmentesek. A szállítandó szőlővesszőknek és szőlőoltványoknak deszkarekeszekbe,

vagy zsákvázsonba kell csomagolva lenniök. A postahivatalok, vasutak, gőzhajók és egyéb közlekedési vállalatok csak megfelelően csomagolt szőlővessző- és szőlőoltvány-küldeményeket vehetnek fel továbbítás végett. Azok, a kik a rendelet határozatait megszegik, kihágást követnek el, a melyért az 1883: XVII. t.-c. 12. §-ában megállapított büntetéssel sújtatnak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden számra legkésőbb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— Útmutató a gazdasági tudósítók számára. A földművelési kormány évek óta részletes útmutatót készít a gazdasági tudósítók számára, melyben a teendőkre nézve mindenben tájékozást nyernek. Könyvük nem kizárólag a gazdasági tudósítóknak szól. Használhatják ezt a könyvet minden gazda és a mezőgazdasági közigazgatással foglalkozók bármelyike. Csupán a mű első része speciális, a gazdasági tudósítók tennivalóinak előírása. A könyv többi része már minden gazdát érdekel. Így a rovtani állomás 24 kártevő állat ellen való védekezés módját ismerteti, főleg azon állatok ellen való védekezést, a melyek előreláthatólag ebben a gazdasági évben is pusztítani fognak. Nagy szolgálatot tehetnek úgy a gazdasági tudósítók, mint lelkészek, jegyzők és tanítók, ha a védekezés módjait idejében közismertté teszik. Mily nagy hasznát veheti a kiscgazda, ha tudja, hogy mily tilalmak állanak fenn a gazdálkodás viselésében, ha tudja, mit szabad, mit tiltanak a törvények; ha tudja hogy mely intézmények segítik őt, hogy a kopár erdei földjét beerdősítse, szőlőjét újra ültethesse, gyümölcsfát jót, olcsón hol vehet, mikre vannak szállítási kedvezmények, az állattenyésztés körül milyen kedvezményeket vehet igénybe, a kísérletügyi intézmények hol vannak és hogyan forduljon oda tanácsért, hol vannak a kiscgazdák továbbképző szakiskolái és mikre tanítanak ezek; a gazdasági segítő-pénztár intézménye mikben istápolja és hogyan biztosítja a kiscember öregségét; a munkásember hogyan kaphat munkát; a munkaadó munkásért hova forduljon? És ilyen és ehhez hasonló számos ügyben nyer a gazda tájékozást. Ugyanis a munkának egy fejezete a mezőgazdasági ismeretek rövid foglalata s kiterjeszkedik arra, amit minden kiscgazdának — viszonyaink szerint — tudnia kell.

— Az Amorge. *Molnár* István országos gyűlésészeti és fetyenyésztési miniszteri biztos svéd- és norvégországi tanulmányutja során az *Amorge* nevű káposztamagot szerezte be, mely kitűnően alkalmazkodik a skandinávai felsziget zord klímájához, minél fogva azt az ország leghidegebb éghajlati vidékén *Darányi* Ignác földmivelségi miniszter meghonosítani szándékozik. Kísérletezésekre Árva vármegye alispánjának 300 gramm magot küldetett, hogy azt tanítók, lelkészek és kiscgazdák között továbbfejlesztésre ossza ki s az eredményről tegyen jelentést. A lőcsei, nagybooskói, kisczabeni, szolvai állami faskolák és a breznóbányai földmivés-iskola kísérletezni fog az *Amorge*val.

— A gazdaközönséget érdeklő felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai. 1. Azon esetben, mikor a kutya megharapja ingerlőjét, a gazda az 1879. évi XL. t.-c. §-ában körülírt kihágás miatt nem büntethető. 2. A szőlőfelújítási kölcsönök miatt indított ingatlan végrehajtások és zálogjogi bekebelezések a kincstár nevében és javára eszközölendők. 3. A méhesből ellopott méhek megfojtása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. 4. Erdőór adó tekintetében I. oszt. kivételt alá tartozik, lakása adómentes családlakásnak tekintendő. 5. A szolgálatot vagy munkát kereső egyének okmányai, cséled és munkakönyvei jogellenes visszatartása kihágást képez. 6. Néptanítók-

Özv. gróf Pejácsevich Árthurné mező-őri uradalmában (u. p. Kolozs.)

vetőmagnak eladó
kertben nemesített

valódi székely tengeri,

mely május hó második felében elvetve

3 hónap alatt teljesen beérik;

mult évi silány tengeri termő évben is a leg-
szébb hozamot adta.

Ára ab Virágosvölgy állomás, zsák nélkül
métermázsanként 20 korona

Egy métermázsánál kevesebb nem szállítatik

Ugyanott cinquantino tengeri

is kapható métermázsanként 16 koronáért
1082.

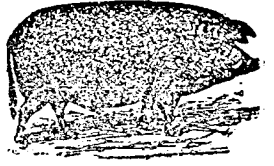

Eladó

2 drb.

Poland Kina

tenyészkoça.

Czim G. G. alatt a

kiadóban.

(x)

Olcsó kávé és tea

árak:

1 kiló	Háztartási	frt	1.20
1 "	Portorico	"	1.30
1 "	Portorico	"	1.50
1 "	Cuba (finom)	"	1.70
1 "	Cuba (legfinomabb)	"	1.90
1 "	Gyógy (finom)	"	1.50
1 "	Mocca	"	1.40
1 "	Mocca (legfinomabb)	"	1.60
1 "	Arany Jáva	"	1.40
1 "	Arany Jáva (igen fin.)	"	1.60

K Á V E

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat

1 kiló	vegyes pörkölt kávé	frt	1.40
1 "	finom pörkölt	"	1.60
1 "	Cuba pörkölt	"	1.80
1 "	Cuba és mocca vegyes	"	2.—

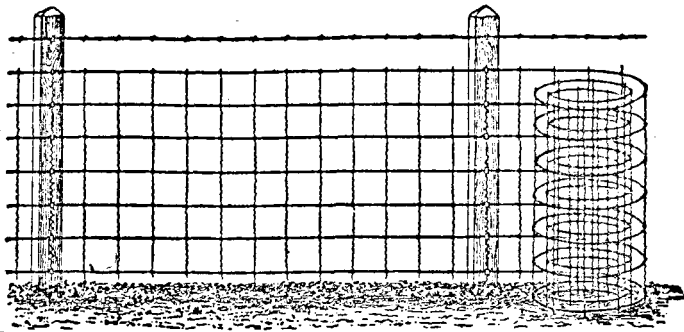
1/4 "	Mandarin cs. kev.	frt	1.60
1/2 "	Háztartási	TEA	2.40
1 "	csomag törmelék	TEA	—30

4 1/2 kilós postaszáknál (melyben több fajta is küldhető) már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László

kávé- és tea-kiviteli üzlete BUDAPEST.
Főüzlet és iroda: VII., Rottenbiller-utca 12. sz.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK.

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyével fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: Olcsóság: 1 m. magasságu tekersekben a következő áron kapható: 1087.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Sodronyvastagság:	1'2	1'4	1'6	1'8	2'00	mméter
Ár méterenként	40	45	55	60	65	fillér.

Körülbelül 3 x 5 centiméter hosszuká lyukbőséggel:

Sodronyvastagság:	1'2	1'4	1'6	1'8	2'00	mméter
Ár méterenként	50	60	70	80	95	fillér.

Czélyszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is megátalja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecsiszása ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. Feszítő sodro-

nyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodrony alkalmazva, a kerítés tettség szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony méterenkénti ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár-ablakrostélyokat, ökröszájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózó rostákat, borszűrőket, cséplőgépekbe való rabonaosztályozó-hengereket stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Jehenezetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 560 első díj!!!

Évi gyártás kb. 60,000 Alfa-Laval separator.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

1018.

Ponyva és zsákgár

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST,

IV., Deák Ferenc-utca 3. szám

Sürgöncim: Elinger Budapest.

VIZMENTES PONYVÁK ELISMERT KITÜNÖ, ELPUSZTITHATATLAN MINŐSÉGBEN

Kazal-, gép-, kocsi- és repceponyvák.

Tarpaulin-Drill- **ZSÁKOK** kender varrással LEN VARRÁSNEKÜL

KARTELLEN KIVÜL, LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS VIZMENTES SÁTRAK ESŐKÖPENYEK, KENDER-TÖMLŐ.

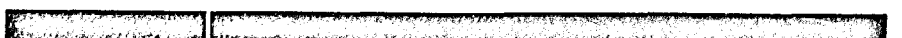
Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás. — Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és sziveskedjék határozottan Elsinger gyártmányt kérni. (1089.)

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyan szinten összes női övszerzők) F. Berguand als legírnevebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 50. sz.
Részletes képes árjegyzék ingyen.

Ezen hirdetés beküldése esetén 15" engedmény. Kivágatott az „Erdélyi Gazda“ból. 1030.

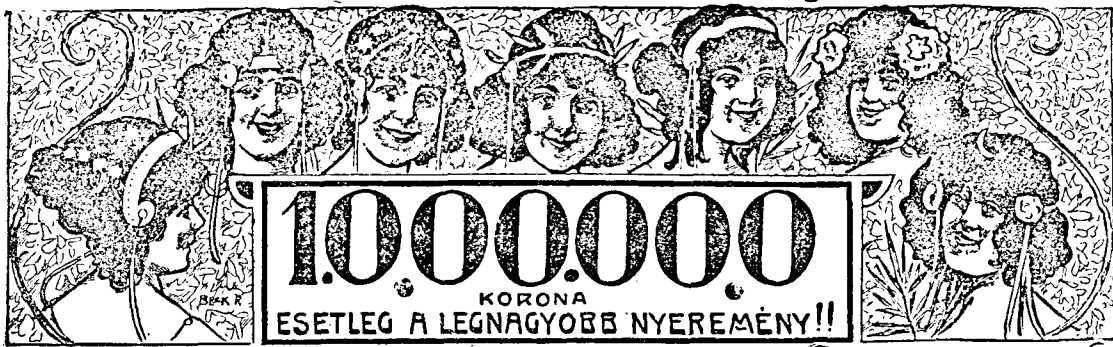

Alapított 1872-ben.
ZISKA J. utóda
Rostély György

mérlegváros iroda és
raktár VI., Budapest.
Eötvös-n. 41. sz. Ajánlja
a legmegbízhatóbb gabna-
minőségi tiz- és százados
marhamérleget. A buda-

pesti értéktőzsde szállítója.
Árjegyzék ingyen és bér-
mentve küldetik. Kevésbé
használt mérlegek is kap-
hatók. 1088.

10.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
2 " "	40000
1 " "	30000
2 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
303 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4650 " "	170
4650 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink. Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sors-jegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. 5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll. Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

- egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
- egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
- egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
- egy egész (1) " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz be küldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

bankháza
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:

- FŐÜZLET:** VI., Teréz-körut 46/a.
- FIÓKOK:** 1. Váci-körut 4.
- 2. Múzeum-körut 11.
- 3. Erzsébet-körut 54.

1086.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre .....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget .....korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: .....

Rác György

a Telecska magaslatán fekvő Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében, Kula, Bácsmegeye kapható: **szokványminőségű gyökeres és sima szőlőoltvány, amerikai és európai szőlővessző, gyümölcs és útszéli fák.**

Maclura aurentiaca

a legjobb élősövény és Gleditsia élősövény. 1019.
Árjegyzéket küld az intézőség.

Egy ipari szeszgyár üzletvezetője

keres egy mezőgazdasági

Szeszgyárat

bérbe venni.

Szives ajánlatok a lap kiadóhivatalába „Szeszgyár“ jelige alatt küldendők. 1092.

Új magburgonya!

Gáspár-féle „SZÉKELY-KINGS“ — saját kelesztésű — két kiváló faj keresztezéséből nyert **korai rózsaszínű kifli burgonya**, mely mesés bőtermősége és betegség ellenálló képességénél fogva eddig páratlanul áll.

A gumó alakja: kifli, Színe: szép rózsaszín. Húsa: sárga. Mint kitűnő csemege és leghálásabb gazdasági faj, méltán nevezhető a jövő burgonyájának. — 50 kiló 4.50, 25 kiló 2.60, 10 kiló 1.50, 5 kiló 1 frt.

Székely tengeri,

Kapható **GÁSPÁR ANTAL** gyümölcsstelepen **MAROS-VÁSÁRHELYT.** 1069.

Fehér Orpington tojás!

Angolországból behozott — fehér vagy sárga — eredeti tenyésztőrsz tojásai darabonként ..... 2 kor.

Magyar × Orpington darabonként **50 fill.** Szétküldés a rendelések sorrendjében történik. Gondos csomagolás önköltségen számítatik.

Rendeléseket elfogad: **Maurer János,** Kecskemét.

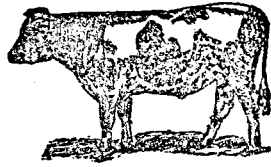
Eladó fajbaromfi és tojás!

Emdeni gunárok darabja 12 kor.
Bronzpulyka-kakasok „ 10 „
Pekingi kaesák „ 6 „

Tojás.

Emdeni lud tojás drbja 100 fill.
Bronzpulykatojás „ 80 „
Pekingi kacsa tojás „ 40 „
Plymouth tyuk tojás „ 20 „
Langshan tyuk tojás „ 20 „
Erdélyi fehér kopasznyaku tyuk tojás
drbja 20 fillér.

Beszerezhető az Uradalmi Intézőségénél
Kendi-Lónán. 1079.

A kutyfalvi uradalomban
5 drb. magyar bika van

eladó,

a bikák 2 évet töltöttek, szépen
fejtettek.

Értekezni lehet Bedőházi Pál urad.
tisztartóval.

1084.

Székely borkereskedés

részvénytársaság, Székelykeresztúron

tiszta, finom zamatú borokat árusít jutányos
árakban. A közönség saját érdekét védi meg,
ha innen szerzi be szükségletét.

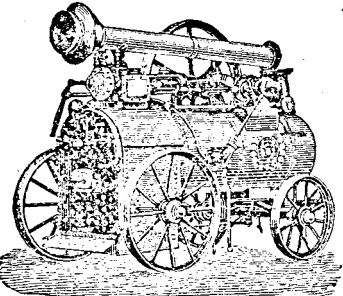
Forgalomban levő borai:

Asztali	— — — —	1902. évi	40 fill.
Asztali	— — — —	1901. „	40 „
Asztali (szénaveréri)	— — — —	1901. „	48 „
Finom asztali	— — — —	1895. „	52 „
Pecsenye	— — — —	1892. „	56 „
Schiller (piros	— — — —	1896. „	52 „
Rácürmös (óborral feltöltve)	— — — —	— — — —	56 „
Rózsamáli	— — — —	1896. „	64 „
Rizling I.	— — — —	1890. „	90 „
Rizling II.	— — — —	1896. „	71 „
Leányka	— — — —	1890. „	120 „

Életrevalóság, becsületbeli dolog meg-
becsülni, pártolni a nagyközönség érdekét
szolgáló intézményeket; élhetségtelenség, gyámol-
talanság ellenkezőt cselekedni. 1081,

Fehér Miklós gépgyár részvény - társaság

Budapest, V. ker., Külső Váci-út 80. szám. 1076.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült mezőgazdasági gépe-
ket, továbbá saját gyártmányú különböző gazdasági gépeit!

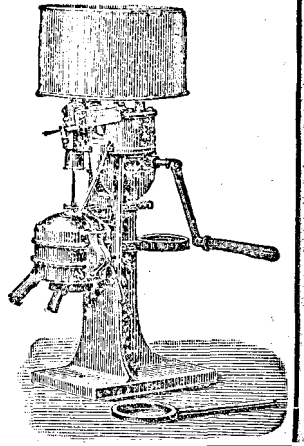
Csere üzletek köttetnek!

Használt és javított lokomobilok és gőzcséplő gépekben
az ország legnagyobb raktára.

TEJFŐLÖZŐ GÉPEK és teljes tejgazdasági berendezések.

Szakszerű fölvilágosítás és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Erdélyi összes vármegyékben cégünket Wessel Leó képviseli, Kolozsvárt, New-York szálló.

DR. WÄGNER ÉS TARSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

Budapest, IX. Tinódy-u. 3. Bécs XVIII.

Ajánlják fölülmulhatatlan

BORSZIVATTYUIKAT,

szabadal. „UNICUM“ phylloxera fecskendőiket

és az összes 1020

PINCZEFELSZERELÉSI CZIKKEKET,

legolcsóbb árak mellett, a legmegbízhatóbb
kivitelben.

Első bpesti stanniol és fémkupakgyár
hazánkban új iparág.

Jégyártó- és hűtőgépek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“

Nagy-Enyeden, 1903. május hó 4-én

Tenyészállat-kiállítást

rendez.

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar Erdélyi Fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyészttehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauai fajtánál: 1—3 éves bikák, tehének és üszök.
- III. Sertés: Kisbirtokosok kanjai. 1062
- IV. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj 1000 kor. értékben.

Bejelentések intézendők Székelyhidy Viktor gazdasági
egyesületi titkár urhoz Nagy-Enyedre, (Tövis-utca 29.) hol
a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

HUBERT J. E.

pezsgőbor-pinczéi

POZSONY.

Különlegességi jegy:

GENTRY-CLUB a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Kapható minden jobb vendéglőben és kávéházban.

1069.

Kishirdetéseket felvételnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm, vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona, mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kihirdetésekre számúra kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület hirdetései:

Állást keresők:

1. Okleveles gazdatiszt 12 évi gyakorlati munkával, aki a gazdasági üzem minden ágában, különösen pedig az állattenyésztésben kiválóan jártas, megfelelő kezelőtisztai állást keres.

2. 36 éves nőtlen, jelenleg 1000 holdas gazdaságot önállóan kezelő, az algyógyi földműves iskolát jeles sikerrel végzett gazdatiszt, akinek 6 évi gyakorlata van és a gazdaság minden ágában jártas, nősülési okból azonnali belépésre megfelelő állást keres.

3. 12 évi gyakorlattal bíró gazdatiszt, alkalmas kezelőtisztai állást keres — Szükség esetén mindjárt betöltheti az állást.

4. Okleveles gazdatiszt, több évi gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal, huzamosabb idő óta önálló kezelő, gazdatiszti állást keres.

5. Nagyobb gazdaságban több éven át, mint önálló kezelő működött, okleveles gazdatiszt, önálló kezelőtisztai állást keres.

6. Gazdatiszti állást keres azonnali belépésre 13 évi gazdasági gyakorlattal bíró, eddig nagyobb birtokokon önállóan működött gazdatiszt, kinek bizonyítványait betekintésre rendelkezésre bocsátja kívánatra a titkári hivatal.

7. Gazdatiszti állást keres 24 évi gyakorlattal bíró 43 éves családos egyén, aki jelenleg is egy 3000 holdas birtok kezelője.

8. Gazdatiszti állást keres 24 évi gyakorlattal bíró 43 éves egyén, aki jelenleg is egy 3000 holdas birtok bérlője.

Ispán kerestetik.

Gyakorlattal bíró fiatal, nőtlen, szorgalmas ispán kerestetik azonnali belépésre. Évi 360 korona fizetés, teljes ellátás, hátsó-ló tartás. Cím a gazdatiszti egyesület titkári hivatalánál.

A fősorolt álláskeresőket illető megkeresésekre készségesen ad — előzetesen megszerzett tudakozódások alapján — jóvilágosítást, az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület titkári hivatala (Kolozsvár, Petőfi-utca 7.)

Alkalmazást keresők

Magasabb képzettségű gazdasági

főtiszt,

50 éves (2 helyen szerzett) gyakorlattal ajánlkozik

jószágmányzó-nak,

jószáigazgatónak,

esetleg: uradalmak üzemterveinek kidolgozását is elvállalja. Javadalmazást %-ban is elfogad.

Kaucióképes, munkabíró és jelenleg is állásban van.

Bővebb felvilágosítást komoly reflektánsnak: a szerkesztőség ad. 1043

Mezőgazdasági gépész, ki igen jó bizonyítványokkal rendelkezik minden a gazdaságban előforduló gépek szakszertű javítását és kezelését teljesen érti, mielőbbi belépésre állást keres. Szives megkeresések kéretnek a következő címre: Tomán Ferenc okl. gépész, Kárpát-utca 18. sz. Kővártelep, Kolozsvárt. 1080.

Kovácsnak ajánlkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Különlék.

Tyuktenyésztés

II. átdolgozott és bővített kiadás.

90 képpel. Ára 3 korona. Nélkülözhetetlen minden baromfitenyésztőnek, 200 oldalon minden kérdést részletesen letárgyal és pontos utmutatást ad. Ezen új kiadás tárgyalja az új opington tyukfajtát, az amerikai keltető gépeket és az amerikai kápanozást.

Kapható 3 korona beküldése ellenében bérmentve Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelőnél Budapest, VII. ker., Csömör-út 5. szám, II. em. 8. 1051

SIMONFFY

ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kültorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költségcszámítás bérmentve küldetik. 1038

PÁSZTOROK

a kisded Jézus-ál, valamint az összes Bibliai Történetek oly gyönyörűen vannak leírva a Verses Szentírásban, hogy azt fiatal és öreg egyaránt örömmel olvashatja. — Ára a Verses Szentírásnak 9 K. 60 f. és egyedül a Verses Szentírás kiadóhivatalában Egerben (Hevesmegye) kapható. Ugyanaz megrendelhető nagyobb kiadásban, egy kötetben, ára 10 K. 40 f. 1041.

Gazdáknak

kiknek birtokaik árterbe esnek, vagy más hasonló — idáig használatlan — területekkel rendelkeznek, ajánljuk tavaszra a

kosárfűz telepítést

mint a jelen kultúr növényeinek egyik leghasznosabbját. Egészséges fajdugványokra előjegyzést elfogad és kívánatra árapot küld az 1902. évi pozsonyi országos kiállításán díszoklevéllel kitüntetett uradalmi nemesfűztelep kezelője Gálgócz (Nyitra megye). 1055.

BÉLHURUT

Kitűnő gyógyszere a CORNIDES-féle „Fekete áfonya gyógybor”. Kapható gyógyszerárakban; a hol nem kapható, oda 5 üveget 8 koronáért bérmentve küld. 1056 CORNIDES K. Felka (Szepes megye). Erdei gümölcseket földolgosó telep

Egy használt, de kijavított, jó karban levő Clayton és Shuttleworth gyártmányu „Monitor” herefejtő és dörzslőgép jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Közlebbi felvilágosításokkal szolgál Wessel Leo Kolozsvár New-York szálloda. 1058

Gazdasági Kefeáruk

képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. 1044. Soltész Ignác kefeáruk, meszelők és ecsetek gyári raktára Budapest, V. k. Váci-körút 38/F.

Budapest, 1902. két I-ső díj

Általánosan elismert gyorsfejlődésű elsőrendű 2—3 éves

magyar tenyész-bikák

500 kor.-tól 1500 koronáig.

— Kaphatók: —

Gróf Teleki Arvéd úr drassói urad. intézőségénél

Ugyanott kapható: koránérő, bőtermő, súlyos, fehér

Duppai zab, Ló-bab,

Tavaszi bükköny, Prairie tengeri, Székely tengeri

100 kgtól kezdve a 16 kor.

Szállítunk a teljes vételár és a zsákok vétele után ab KONCZA. 1042.

Sovány és hizott sertések legjobb értékesítésére

alánljuk Bauer B. Gyula céget Budapest, VIII. ker. Kerepesi-út 73., ki levélbeli megkeresésekre mindenkor díjtalanul szívesen válaszol. 1046.

B. Bak Lajos

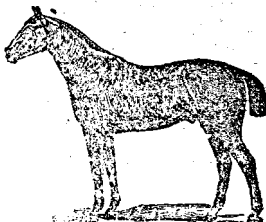
Ó esasz. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szálítója és az aranykoronás keresztbíró. . . . tokosa . . . .

műbutor- és épületasztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt.

Alapított 1869-ben. 1039.

Jutányosan eladók: Százados marhamérlegek, 1500 kg. hordképességű erős vaskorlattal 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles; Székér hidmérlegek, 4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlyllyal 4 méter hosszú, 2 méter széles. Becserélek: ócska marhamázsákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett. 1040 DÉNES MANÓ mérlegműszerész, BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Igen tisztelt háziasszony! A Zuckermann-féle honi árpakávét kitűnő és a legolcsóbb, kilója 88 fillér. Arulati 1/4 kg-os dobozokban 22 fillérért házhoz szállítva. Vidékre bérmentve 5 kg-os postacsomag, utánvétellel 4 korona. Probarendelések 1/4 kg-os dobozokban bérmentve 28 fillér. Fizetendő postabélyegekben. Főelárusítóhely: Zuckermann Ede — Budapest, — VII., Tavaszmező-utca 12. sz. Telefon 5900. 1054.

Feltűnően szép lovak eladók,

és pedig egy angol félvérű mén, sötét pej, 180 ct. magas, erős csontozatu, élénk és impozans megjelenésű, egészen hiba nélkül, négy éves, fedezésre legalkalmasabb. És egy angol félvérű kanca, sötét pej 175 cm. magas, feltűnően szép megjelenéssel, egészen hiba nélkül. Mind a kettő vagy egyenként is eiadó, tenyésztojónél Agnelli Józssef, Csári via Sasvár (Nyitra megye). 1087. I.

Magyar kincs,

Meredeti magu burgonyát (a mely rendkívül jó tulajdonságai következtében Európa minden országában terjed) vetésre elad létesítője Agnelli József plebános Csári, via Sasvár Nyitra megye. Ára 100 kiló 12 korona, ab itt vasuti állomás. Nagy mennyiséget kedvezményezett árban. 1087. II.

Gyógy és műszaki

évelő növények egy évet betöltött palántáit eladja és termelési utasítást küld a gyógy és műszaki növények termelője és ugyanezen növények nevelője: Agnelli József, plebános, Csári via Sasvár Nyitra megye. Ára 1000 drb. 50 korona, 100 darab 10 kor. ab itt posta v. vasuti állomás. Nagymennyiségben véve az ára kedvezményezett. (100 ezer vetésnél ezre 16 kor.) 1087. III.

Kolozsmonostori vetőmag-vizsgáló állomás által

ólomzárolt
lóhere és luczernamag

előnyös áron eladó 50 kilótól fölfelé

Tudakozódní:
Hitelbank Áruaktárnál Kolozsvár,
Pályaudvar.

1024.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.

Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1032.

„Pef” (Porcellán-Email-Festék)

falakon és fán
porcellánszerű, mosható mázolatot ad.

Legnagyobb tisztaság. Sok évi tartósság.

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon.

Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajtkezelési helyiségek istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klosetek stb. részére felette célszerű.

Kimerítő ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok.

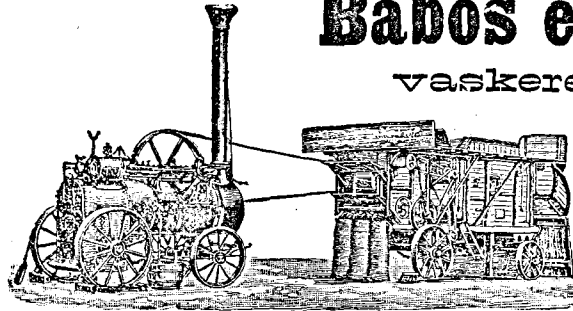
Festékgyárak:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

1036. I.

Babós és Társai

vaskereskedése

KOLOZSVÁRT,
Deák Ferencz-u. 25.

Telefon 351.

Gyári nagy raktár mindennemű gazdasági gépekben *Benzinmotorok és lokomobilok, Gősmotor cséplő készletek, szabadalmazott galyos perselyű kési és járgányos cséplőkészletek, Gabona-rosták, Trieurök, Szečka és Répavágók*, elismert legjobb „Montanier Drill” sorbavető-gépek, Sack-rendszerü és Perge-féle kisebb ekék stb.

Gépszij, Gépolaj, Toyota gépkenőcs és mindennemű technikai cikkek, Gabonassákok és Vismentes ponyvák, Olaj- és porfestékek, Hollandi kence (Firniss) és mindennemű lackok, Pormentesítő olaj stb. — Pénz, könyv és íromány vasszekrények gyári raktára. — Raffia-háncs, Ojtóviassa, Résgálics és Permetező készülék.

Gyors és pontos kiszolgálás, jutányos árak.

1031.

Földbirtokosok,

gazdák és raktárvállalatok stb. figyelmébe. Ausztria-Magyarországon általánosan bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézet

ajánl igen csekély kölcsöndij mellett 96 □mtr. és 48 □mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

mezei termékek és vasuti waggonok betakarásához, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekérponyvákat**, miáltal saját ponyvák költséges beszerzése megtakaríttatik. Ugy szintén

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerkezhetők be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, varrás nélkül egy daraból szőve csinvat ponyvák 16 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Elsőrendű lópokróczok.

Ocska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V., Arany János-utca 12. sz. 1070

Telefon 35—92.

Sürgöny-czim: Nagel Adolf, Budapest.

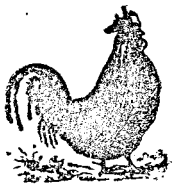
Kurczk
és Tea

Photozinkografiai
műintézete

készíti a legjobb
Clichét
mindennemű
nyomtatványhoz

Budapest, VIII. Szentkirályi-utca-13

1016.

4 törzs

Plymouth

Rock

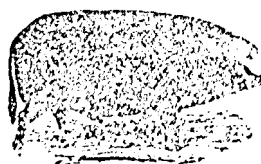
tyuk

eladó.

árak 50 korona.

Cim a kiadó-
hivatalban.

(y)

ELADÓ a sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola **tiszta vérű nemesített yorkshirley** törzstenyészeteből nyolcz darab kilencz hónapos számfeletti tenyész-kocza.

A koczák a tenyészet törzskönyvével eladás után felbugattathatók. Ajánlatok a szakiskola igazgatóságához intézendők.

Sárvár-Pusztá-Láncz, 1903. ápril hó 1-én. 1091. Az Igazgatóság.